

24. szám.
Junius 12. 1875.

Megjelenik minden szombatnapon másfél iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.dec. 8 frt, 6 hóra 4 frt. 3 hóra 2 frt. Egyes szám 16 kr.
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárnál. **Kiadó-hivatal:** Pest, barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 4 hasábos nompaille sor 10 kr.
Hirdetések felvételnek: egyedül Láng Lipót és társa, I. nemzetközi hirdetések felvételi hivatal **Budapest.** MARIA VALERIA-UTCZA THONETUDVAR

XXVII. kötet.

EGÉSZ AZ ÉSZAKI POLUSIG!

vagy:

MI LETT TOVÁBB A TEGETTHOFFAL?

Regény.

EGY A HAJÓN HÁTRAMARADT MATRÓZ FELJEGYZÉSEI UTÁN.

JULES VERNE

oktatásai szerint

írta KAKAS MÁRTON.

MÁSODIK KÖTET.

FZ IDŐ alatt a vizen kívül is kezdett a föld teremte-
ereje működni.

A mi a hegyekről aláhordott törmelékből legfel-
lyül maradt, az a korhadt fa és növényi pondva. Leg-
először is e tömeg kezdett megelevenülni. Csoda alakú
gombák üték fel fejeiket egyszerre; szömörccsögök és
pöfetegek, akós hordó nagyságúak, ágbogas, korallalaku
gombák, miknek jó illata ehető husát kínálja. De a mellett
bűnös penész fajok, egyenesek mint a pálcza, üvegszár-
al s rezgő veres kalappal azután favastagságu páfrán-
nok, miknek gyors növekedése szemmel látható volt s
mik kikelésük első órájában, mint fellezgő port hintettek
szét termékenyítő hímporaikat.

E gyors növekedést a később megjelenő maga-

sabb fajú növényeken is észleltem; mik néhány nap
mulva ellepték a szikla mélyedéseket és a tó környékét.
A canna indica óránként fél meternyi nőtt, s ha töben
levágtam, a csonkjából kifolyó édes nedv egész kula-
csomat megtölté kellemes itallal; a kosborfélék (or-
ckidaeák) tíz óra alatt kivirágoztak, s itt tapasztaltam,
hogy az Áronvirág, mikor kinyílik kelyhében me-
leget támaszt. Ez az egyedüli virág, mely elárulja,
hogy a növények is örülnek, éreznek és szeretnek.

Mind e rendkívüli gyorstenyészetnek természetes
oka volt.

A föld maga, az őseréjü, savakkal jóllakott tele-
vény, az alulról hevítő tűz a langy nedvekkel és ammon-
sóval terhes lég, az ég folytonos verőfénye csodaszerű
kifejlődésre ösztönzének minden növényt. Itt hetek alatt

kellott végbemenni annak, ami rendes éghajlati viszonyok között évszakokra van bízva.

Ez lesz a kulcsa annak a rejtélynek is, hogyan számíthattak az özönviz előtti világban közönséges alkotású emberek életkorára hét, nyolcz, kilencszáz esztendő? Hát csak úgy, hogy az esztendőt nem jelezte náluk tél tavasz nyár és ősz: mert örök nyár volt; hanem meghatározta az évet a termő gyümölcs. »Egy« aratás, »egy« gyümölcszedés: »egy« esztendő. Úgyde az ő idejükben »egy« csillagászi év alatt tizszer lehetett aratás. Kelet-Indiában most is vannak fák, a mik négyszer adnak szüretet egy évben, ott a rizs most is kétszer érik meg, s egyedül a szent »kenyérfa« az, mely túlmegy a naptári esztendőn, s betölti a rendes tizenöt hónapot a virágzástól a gyümölcskifejléséig, s még azután három hónapot követel a gyümölcs teljes megérlelésére. Ez magyarázza meg, miért választotta Éva anyánk kedvenczétül e fa gyümölcsét! Ezt a fát tartják a paradicsomi »ismeretek fájának«, melynek almájából Éva megízlelteté Ádámot. Ha tehát a kenyérfa esztendeje szerint számítanak az emberi életkort, akkor a harminczkilenc esztendő s hölgy még csak huszonhat éves volna. S ez a magyarázat úgy hiszem, tökéletesen igazolja Éva anyánkat az utókor előtt.

Hét nap mulva egész őszozót zöldült a tó környékén s a volcán körüli hegyoldalokon. A növényeket még jobban sietteté az, hogy nem alhattak a folytonos világitás miatt.

Csupán magasabb szervezetű élő állatok nem jöttek még elő. A polyp volt az egyedüli úr a vizekben.

Azt kezdtem hinni, hogy a természet ez alkotását oly sérthetlenné tette, hogy ezt semmi el nem veszíti. Ezt ha nagy halak megeszik, ismét kivetik a gyomrukából élve. Ezt ha a sirályok elkapják, visszadobják a vízbe. Ez még maga magát sem pusztíthatja el.

Egyszer aztán, mikor fölébredtem, meglepő gyönyörteljes látványt nyújtott elém a tó színe.

Közepén egy hosszú csoportban, mint egy csodálatos flotta, úszott az a bámulatos szép rejtélyes állatsegreg, melynek neve a hajósok előtt a »tarajas quál.«

Ez állat egy vékony hólyag: oly finom test, mint a szappan buborék s épen oly szívárványt játszó és piros mikor csendesen evez, hosszú fűrt alakú csápjai lassan libegnek alá a vízben, oly vékonyan mint a fonál, mint vékony láncz. mint árpaszemek tűzére.

S ezek a vékony fonalak képesek ölni.

Mikor a quál gyorsan akar előre rohanni, hirtelen felfújja hólyagját, s akkor az egyszerre, mint egy rózsa-

szinű búbos főkötő emelkedik ki a vízből s vitorlául szolgál neki.

S a mihez ez állat hozzá ér, azt megöli. Ha egy nagy állatot körülfog tonálcsápjával, az kinosan vonaglik és megdermed. Ha ember nyúl hozzá, ujjain hólyagok támadnak, mintha parázsba markolt volna. A halászok meg akkor is kikerülik, ha dögölten találják. Ha véletlenül egy a halászok hálójába kerül, valamenynyi kifogott hal mind »prüszkölni« kezd tőle.

Ezek a quálok huszonnégy óra alatt kiolták a polypokat.

Elnéztem bámulva e harczot. A mint a quál hozzá ért a polyphoz, annak lehullottak a fogó csápjai, megszünt élni. Egy nap mulva az a szívós, szétféphetetlen test, melynek minden levágott íze ismét új állattá alakul, — szétfosló nyákká vált, (úgynevezett »pries teleyi anyaggá«) melyet felszívtak a vízi növények levelei.

Most azután ismét a quál maradt az úr a vízben.

Ez megint oly ellensége minden más állatnak, hogy ettől magasabb életműszerű lény a vízben nem tenyészhetik. A hol a quálok megjelennek, ott egész nagy tenger öblökben elpusztulnak az apróbb halak mind.

Egy ujraébredtemkor a pompás, ragyogó vészhozók mind kinn voltak a parton: élettelenül. Egy sem maradt fenn.

Mi ölte meg őket?

Egy picziny picziny kis rovarnak a lárvái; a miknek alázatos neve »cyclicon pediculus.« Ezek meglepték a víz színén pompázó quálokat, s ezernyi lyukat fűrtak azoknak pompás hólyagtestébe, melynek égető érintése minden élő állatra nézve félelmetes, egyedül a kis porontyra nézve mulatságos, s ebben elpusztulnak a quálok mindannyian.

Néhány óra mulva fellegei szálltak fel a tóból az apró repülő kérészeknek, a víz egészen sárgának látzott levettet babhüvelyiektől, mint nálunk otthon a »Tisza virágzásakor.« Az első repülő rovar megjelent az újjá született földön.

E látvány gyönyörét én le nem irhatom.

A föld újjá születésének remeklése ime szemeim előtt megy végbe: rohanó gyorsasággal. Rövid álmokat tartok s valahányszor fölébredek, egy ujon született országa az állat és növényvilágnak tárul elém.

A növény közt még mindig a lopvanőszök (cryptogamia:) az uralkodók; bokornagyságu mohok, kocso-

nyakint rezgő moszatok, puffaddzó gombák, üresbélű páfránok; és köztük az elődők pompás serege, miket csak bizonyos rohanemű talaj, légnedv és hőfok hoz elő, másutt aluszna, meg nem jelennek: a kosborok, csipőczimék (orchydeák, calceolariák:) pillangót, lepkét, bogarat utánzó virágserege. Az óriási rafflesia, félig gomba félig virág, melynek átmérője nagyobb egy emberi lépésnél, levelet sem küldve előre, pattan ki a földből; de már a tó partjain, a sötlyékpárt mezsgyén a fü neműek is kezdenek tért foglalni. És minő füvek? A mik egy nap alatt embermagasságra nőnek s másnap már kivetik kalászaikat; nádak, miknek tömege áttörhetlen erdő; folyondárok, mik a nád erdőt összeszövik; — s hol már kiszikkadt a föld, dudorodó repedések jelentik előre, hogy onnan egy növény fejedelem fog kitörni nem sokára: még nem tudni, hogy mi? talán egy yucca, talán egy káposztapálma, vagy egy csirájában is óriás kókusz?

S a növényzettel együtt haladva támad az átmelegült iszapból elő az állatvilág. Férgék, miknek már piros vére van, s a mik szomjaznak a vért; Nadályok, szipolyok, pokolfuriák, azután cső alaku holothúrok; (a tó vize sós) köztük trepangol, a miket már emberek is esznek (igaz, hogy chinai emberek), csillag alaku érdemrendmimelő puhányok; meduza főhöz hasonló körülki-gyó szörnyetegek: a mik körül egyszer előmászik a rák, s ez már a száraz földre is kilátogat.

De már ez állatok születését mély titokba tudja burkolni a természet s nem enged műhelyébe letekinteni.

A vajudó viz fenék már emberi szemnek hozzá járulhatatlan. A tó környékét a nádak, bábuzsok, rotangok és czukornádak minden berkei veszik körül, beljebb a nymphaeák, nelumbiumok széles levelei takarják s azokon tul egy szakadatlan sárgaveres szőnyeg fedi: az articuláriák virága; tisztás hely csak a legközepén marad: ott van a mélye.

Mi történik a mélyben? azt már nem látni; de egyszer megüti fülemet az első állathang: egy béka ümmögése: s a mely órában megjelennek az első repülő rovarok százezerei a légben, a másik órában már ott vannak a pókok osztovátáikkal a fűszálakon s szövik a selyem hálókát kerekre: s a mint a legelső fűmag kifejlík, már jönnek érte a hangyák s viszik el — télire.

És egyszer a mély csendben oly hang hallatszik, mintha valaki a nyelvével csettentene s azzal lomhán előmászik a föld hasadékból egy ember karnyi hoszsza csoda állat; lomha lapos, meztelen test, fekete színű, láng foltokkal tarka, mintegy tompa farku kigyó, mely-

nek elől két lábavan a feje alatt és felyül mintha rósza-szinű fülei csüggnének alá két oldalán. Mi ez? Salamander, Triton, Syrén, vagy Amphyon? vagy hybridum mind a négyből? E rejtélges állat, mely csak egyesével jön elő, párosával nem látta senki, sem letett tojását nem fedezék még fel. A legártatlanabb szörny, a a kiről nem tudni, hogy mivel él, és miért él? hogyan tartja fenn a fáját mesés egyedül létében?

Minden nap uj meg uj gyönyörét hozta meg számomra a bámulatnak. — Hanem a gyönyörnek bűnhődése is van.

A hol egy tóbul mocsár lesz s a hol a mocsár szik-kadásnak indul, ott a lég rohasztó lázak ragályával telik meg, s abban emberi életműszernek tartózkodni nem jó.

Én ugyan tanyámat a hegyoldal magaslatán ütöttem fel: előre számítva arra, hogy szemlélődéseim alatt a mocsárlég miasmáitól lehetőleg meg legyek védve; más részt abban is biztam, hogy itt a folytonos egyforma melegben nincsen meg a láznak főfeltétele az ég és nap hőmérsékének nagy különbözete; egyszer azonban mégis ugy kezdtem érezni, mintha valaki nagyon megvert volna s a lábaim nem bírának s a fejem nehezebb volna, mint az egész testem.

Még sem akartam arra gondolni, hogy visszamenjek a hajóhoz.

Megakarom látni a teremtés mystériumát mind végig; ha mingyárt belehalok is.

(Vége köv.)

SZABADELVÜ KORTESDALOK.

I.

FEL MAGYAR nép, fel a döntő csatára,
Nagy veszélyben van a magyar hazája.
Nem veszünk el, az isten is velünk tart
El nem hagyja, megsegíti a magyart.

Felsütött már a szabadság szép napja,
Nem magyar, ki buslakodik alatta;
Nem magyar vér dobogtatja a szívét,
A ki most is másba veti a hitét.

Magyar vagyok, szabadelvü a nevem,
Ország világ előtt büszkén viselem.
Mért ne merném megmondani ezt nyiltan,
Hisz a magyar színe, java mind itt van.

Ide mellém, a ki magyar, hadd lássam,
Menynyi igaz honfi van a hazában?
Százezer hang lelkesülten kiáltja:
»Éljen a hon, a magyarnak hazája.«

II.

Magyarország édes hazám,
Szép név ragyog Szent zászlaján.
Tisza Kálmán írta rája,
Madarásznak boszujára.

Tisza Kálmán rózsát vetett,
De gyönyörű virága lett,
Jere pajtás szakits róla,
Tüzzük fel a lobogóra.

Magyarország szép rózsafa,
A szabadság terem rajta,
Tisza Kálmán jól ápolja,
Leveri a férget róla.

Szabadelvü magyar vagyok,
Szabadelvüre szavazok,
Azt kívánja hazám neve,
Hazámnak szent becsülete.

Szabadelvü magyar vagyok,
Mind halálig az maradok,
Nem vonulok hátra gyáván,
Győz a hon, győz Tisza Kálmán!

III.

Büszke zászlónk, büszke lobogása,
Szabadelvü név van írva rája.
Hej ez a név épen reá való,
Azért olyan büszke a lobogó.

Félre vágom pörge kis kalapom.
Szabadelvü vagyok, nem tagadom,
Feltüzöm rá, fel a piros tollat,
Kibontom a szélbe lobogómat.

Ha hibontom, a szél lobogtatja,
Tisza Kálmán neve ragyog rajta.
Végig döng a magyar szép hazáján,
Éljen a hon, éljen Tisza Kálmán.

Édes hazám, édes Magyarország,
Hej de halvány, hej, de bús az orcád.
De felderül az majd nem sokára,
A szabadság áldott hő esőkjára.

IV.

Negyvenoleban kinyillott a szabadság,
A németnek drága pénzen eladták.
Huszonöt év nehéz volt a magyarnak,
Nem mondhatta soha magát szabadnak:

Nines már messze a magyar nép hajnala,
Tündöklük már a szabadság csillaga,
Tisza Kálmán hozta fel szép egére,
Ál dja őt gyar isten meg érte.

Kitisztul a Magyarország jó földje,
Kigyomláljuk a sok gíz-gaszt belőle,
Mig a világ, s a világnak napja tart,
El nem hagyja jó istene a magyart;

Fel magyar nép, szabadelvü magyar nép.
A kit a sors oly mostohán régen tép.
Velünk a jog, s a magyarok istene,
Majd elválík, győzhetnek-e ellene?

V.

Debrecenben zúg Rákóczy harangja,
Tisza Kálmán az égre megfogadta:
Hogy megmenti ezt a drága szegény hont,
Kit az ármány hálójába belé font

Zöld rózsaaág, de sok virág van rajta,
Tisza Kálmán buslakodik alatta.
Hej, de sokszor, hej, de sokat gondol rá,
Hogyan tegye kedves népét boldoggá.

Ne buslakodj szeretett jó vezérünk,
Zászlód alatt száz veszélytől se felünk.
Csak előre, bátran megyünk utánad,
Tedd szabaddá a mi magyar hazánkat.

Veilchenblüthenstaub Menasse vidéki levelei.

Édes üstökös! Geehrter Herr Redacteur!

Őn fogja nekem megengedni hogy hazaphiui stílusban a választásoknak alatta az én észrevételeimet a maga hasábjába letehessem.

Vót eczer ety rabbi Akiba a melyik a Guszkovot megírta hol Uriel akasztófa azt mondja: ist Alles schon da gevesen. Őnök odafent a Theresienstadban csodálkoznak hogy minekutána az egyik országgyűlési kandidásus meg nem birta megmaradócza a Hornt eresztenek ety Falkot fölrelépni aki nem méterrel hanem kilóval méri a hunpulgárokat. — Eztet semmi csuda; ist Alles schon dagevesen! Minálunk Aradon ety lépet föl, ety c Horin és ennek is van ellenében ety szárnyas állat, nem ety »Falk«, sem nem valami »Adler«, hanem ety »Varjussy«. — Isten a világ fölött! ebben a melegben ety varjusi!

Aztat mongyák hogy a Choronini jözni fog — lehet, de a Varjusok aztat mongyák nekik bizemos legalább talán 2000 választók is lesznek, ha tehát mind az összeírkált 1500 választú supa Choronini, mégis ünekik lesz tübsig! Ez eccerü és bizemos; de mégse lehet tunni semmit!

A chorinok mint igazhitü izraelitök a fehér keresztben ütötték föl a tanyát, és a Varjassiak hallom ety ciceszszal prémezett zászlót sináltatnak. Éljen a testvériség!

Maradok hazaphiui 10telettel
Aradon 1875. juniusban,

Weilchenblüthenstaub Menasse.

NYÁRINÉPÜNNEPÉLY.

— Iva d - k é p . —

Liliomffy Friczi, pesti borbély legény naplójából,

NEM lehet az virágnak megtiltani Mán két hét óta hullajtom az keservetes bubanátnek ragyogó könygyöngyeit Lujzám éldes emlékének borulattyára, és mint az sötét fergeteg háborodása felsikolt szivem nyögdelése az elfelejthetelenség kinjától, mert csak egyedül ő volt aki piros pünkösdnapiján az hajnalos ég alatt született a gyöngyvirágtól.

Nem is hiszem hogy anyától vette volna azt a genge termetét, mer az anyja vén, akar a sárkány, oszt ojan leánya nem születhetik az sátány feleségitől, a kinek mindene ojan, akar ha czukorbúl volna. Rula csináltam azt a nótát is hogy

Setét szemed mint az menynek égboltya,
Szenődököd márványbúl van rajzolva,
Az termeted genge lélek,
Ingadozik hogyha kérlek
Mint az lenge nád bojtya.

Hol az rózsza, kinek piros rubintya?
Éldes ajkad, a mézharmat borintya,
Hattyu mejjed habozása
Mint az hullám rojtözása.

(A menyország Még ezt nem tuttam befejezni, előbb beszélek a zengő Kráglí barátommal, maj ketten megcsináljuk.)

Lujza Lujza! Uttójjára a politise grajzlernál vótunk vocsorálni. Az hering sózatos volta nem esett jól puha mejjének, pedig megis olajoztam, hogy jobban csüsszék mer egész écczakán kedvem vót mulatni a Bumsztiba. Ott osztán meghültette az hevületességben hajló derekát.

Ecczer osztán azt mongya nekem hogy: Ach Friczim, szur a szegezés!

Csitt, mondok, éldesem nehogy elárujjad az szerelmünket, mer irigylík ám az egész világon.

Ach Friczim, éldes, monta megint egy turós táncz után öleldező karjaimba hajtván le magát, mint az harmat a tulpány ölibe, mán nem birok tovább, az érzelembe meghalok, mer tánczolnék veled a világ végire is, mint a lenge nád hajlása olyan könnyű veled a czepelli, de mán nem lehet tovább kibirni.

No jó van, montam, osztán felvittem az szabad lebegőre, ahonnan osztán haza kísértem aho a sárkány anyáho. A kapu alatt még ecczer attunk érzelmeinknek randebút, osztán csengettem, — mintha csak az lélekharang kongása lett vóna a szivem elszorult, és leboritva búbánatos fejemet az két karomra, rittam egész écczaka mint a gyerek.

Megsirattam előre, — nem is hijjába, mer az anyja másnap elvitte Bécsbe kisasszonynak. Most is hí az levelibe de mán nem megyek érte annyira, — ugy

is tudom, hogy nem lehet a virágnak megtiltani, hogy ki ne nyíjjék az pillangók fullánkjátul, — azér hát csak aggyé Lujza kisaszony, én keresek valami masamódot magamnak.

KORTES GAZSI.

NO CSAK fenyé sok számadó beszidet hallottam má hamarjába, szinte kétféle áll tüle a file az embernek. Oszt mésse tunnak sehogy se beszámolni. Lecsapjuk bojtárnak, aki ragyogója van a sok számadójának. Mer oan kell most a népnek, akar a ma született gyerek, akinek az ábrázattyáruul leolvashati az ember, hogy ki vót az apja a Senyeli-e vagy a Fuzijó. Mán hogy emmeg miféle csámpás honyfi lehet, azt elfelejtettem megkérdenyi a duplauságtul.

Elég a hozzá, hogy Duhajon ember kell a gátra, mer mán három esztendeje hogy az Ördög elvitte a pizünket, oszt sehogy se tudik tüle visszazereznyi, akkopogóját! Kiházásított meg beházásított, azután ecczere csak azon vettük magunkat észre, hogy nem jó Ördöggel cimborálni, — szánkázza meg a druszája a nyüstös fejit.

Soha oan világot, mint akkor vót. Házasodott a lapát, elvette a pizskafát, — vót mód benne, fizetett a zsidó valamenynyiér. Magam is elvettem vagy három patyolat nípét ugy balkizre, a Fijastyuk meg szekuráltatott bennünket az Ördögnél. Hanem hát oan házasság is vót a, mint amit az ördög berenál össze. De ecczere csak beütött a ménkö pokolba is. Ördögöt elvitte az ördög, meg a Fijas tyuk pézit is. Én is kiattam az utat a vászoncelideknek, mer potyára csak a bolond tart három asszonyt a nyakán, mikor egy is sok. Ritt uttánam vagy kilencz bogjos csürhe. Mennyen katonának, mondok. maj kap metáliát a kódulásho, az a legkönnyebb kenyir.

Azóta szabad életet élek, mint a madár, mer az is pógári házasságba bóbázi a tilosban a másik pártját.

Most oan követ kell, aki visszaadi az ördög pézit is. Majd akkor kell osztán Duhajon végigmennyi!

Pézbül lesz a sár, nem ugy mint most, hogy sár búl van a péz.

A kálomista toromra arany kakast csinátatunk, ezüstbül lesz az kukorékulása.

A luteránus toromra meg kiarendálunk egy hajnal csillagot, hogy Bécsbe is mellássák az igazságot a ragyogásátul.

A zsinégógát kivatázzuk báránybürrrel, hogy ékes legyik a tetejibe meg tormot csinátatunk a sakternak, ne roncsa a lebegőt ide le, oszt a Pecztét felfojassuk az Avasra melegfürdőnek.

A pápista barátokat megtegyük járásbiróknak, ugy is az ő klastromjukba van az igazság temetve, osztán minden barátunk kibéleltettyük bévültrül a reverendáját egy gazdasszonnyal, hadd éjjék az is potyavilágot ecczer életibe, essen bele a kacsanátha.

A legszebb programbeszéd,

a mit az úr isten tart.

Trézi asszony. Nézze már kend, milyen bolond világ. Az a kalitkás ur dufla tallért adott a sajn garasomást.

Ferencz gazda. Ejha, nekem is van egy kopott, garasom; megnézzem, hát ha még emek is akad ádzsiója.

EX CATHEDRA.

— A kötelmi jogból. —

Mi az a mora? No amici, itt már egészen hazai elemben vagyunk! Tudom önök közül is sokan vannak a kik az orrukat foghatják... he he!

Én egy berni uzsorástól tanultam, hogy a pontatlan adós mindig jobb, mint a pontos, mert csak avval lehet igazán g'schäftet csinálni.

Mi a concessio? Ha valaki egy lovat haszonkölcsönre kivesz, hogy azon a stadtwadliban, tetszik tudni »sontagsreiterei« nyargalászson s a villám agyon csapja, azért tudják, nem felelős.

Kin-rímek.

I.

Kerülgeti valami Csanádyt,
S nem segíthet maga sem Csanád itt!
Pedig könnyű megadni a választ:
Választatott ezelőtt, most választ.

II.

Onnan vette nevezetét Karczag:
Nagy volt benne egykoron a kard-szag.
Balbácsi-t im fellépteti Karczag —
Vaj nem lesz-e Karczag újra kardszag?

III.

Hányja-veti, vitati Tavaszí.
Hogy kiszolgált ő már nem tavaszí;
Hisz elég vén, az igaz, Tavaszí,
Hanem azért az esze tavaszí!

Csingham Buh.

Honfi-bú.

Ifjak ne írjak? Irni kell!
Mert a szerződés kötelez;
S aztán az a »szabadelvű-párt«
Nyakon ragad mindenkit mindjárt,
Ki hűtelen kötelmihez.

De hát kíröl, míröl s mit írjak?
Van számadó beszéd elég!
Van ám, van ám! de ördög látta!
Mégfogta tán a nemzet átka?
Mind oly okos, szolid beszéd!

Olyan kevés ma a bolondság!
Míg egy embert sem üttek agyon!!
Ha ez így tart tovább is: akkor
Csücsülhetek, — elért az agg-kor —
Fenakadok nagyon, nagyon!

Megérem a csodát: e nemzet
Megtagadja eredetét!
S gyalázatára — szörnyű skandál! —
A választási mozgalmaknál
Nem veri be egymás fejét!

Csingham-Buh.

Iparos-politikai kortes-fogás.

A pápai választó kerületben, nagyszerű s zalmakalapgyári telep nyitattott a követjelölt részéről, hol minden választó ingyen kap szalmakalapot — mely egyszersmind a jelölt jelvénye is, — azon feltétellel: hogy ha a jelölt megválasztatik, a kalap árát egyik választónak sem kell megfizetni, — ha pedig megbukik, mindenki tartozik a kalap árát készpénzzel megfizetni!

Takarékossági politika.

A mezei munkásokat volt látogatni a földesur. Visszajövet ugy dél tájban, benéz a faluvégén lakó cigányhoz, hogy egyuttal az egész t. cz. familiát másnapra beinvitálja — gyűjteni. Megbotránkozással látja, hogy a lusta dadé még most is az ágyban alszik, mint a juhászbunda.

— Ej lánczoslobogós! Még most is aludni tudsz dade!?! kelti fel a földes ur a cigány pater-familiast, — ki látott ilyet, hisz a koránkelés a legegészségesebb.

— Dehogy legegészségesebb; csókolom a kegyes kezseit nacscságos urám! — mentegetődzék a feltápáskodó cigigó, — ha korán fel kel azs ember, akkor ennek a sok rajkónak mind a hasa fájdul meg az isigtül velem együtt azstán csak nem győzsi azs ember kenyérel gyógyítani.

Corioláhn Carioli,

(Oláh Kari,)

a ki megveti az őt nem becstülő kálomista Rómát, és elmegy a Csávolszкусok táborába.

BORKORCSOLYÁK.

Hajfestő-szer.

Ott valahol a Kukoricza traktusban él a többek közül egy fiatal kálvinista pap, kire 28 éve daczára nagyon rá illenek a zsolttár-író eme szavai: »Az én hajam megőszült«, birván ezüst fehérségű hajjal, pedig ez előtt 4 évvel, mikor még nem volt pap, szurok fekete haja volt.

A napokban találkozott vele egy iskolatársa, kivel 3 év óta nem látták egymást; — az nem tudott hova lenni csodálkozásában midőn látta, hogy barátja menyire megőszült, s így szólott hozzá: Barátom! te talán valami indiai festőszert használsz, mert lehetetlenség 2 év alatt ennyire megőszülni?!

»Hagyd el barátom, hagyd el! de hogy használok festőszert; gondoskodott eiről az eklézsia«
(Lévén olyan eklésiája, hol se meg nem élhet; se meg nem halhat.)

Gödöllő — dödöle *)

Dicsekedett a hetényi asszony komaasszonyának, hogy a mult hétfőn (május 31) látta Komáromban a Kanpinczért; — (Krónprinz)**) hogy milyen szép gyerek stb.

Ugyanekkor azt hallotta valakitől: hogy a királyné Gödöllőn van, az ura pedig Bécsben. — Hejh! komám asszony — folytatja az elbeszélő — hogy volna hát békesség a szegény paraszt házasok közt, mikor a király sincs együtt a feleségivel, — azok is házsártoskodnok; mert lássa komám asszony: a király össze háborodott a csalárdjával aztán el verte őket — maga Bécsben van; a fia Komáromban; — a felesége meg dödöllén. (Gödöllőn). — x —

*) Dödöle: árpa lisztből készüts szegény eledel.

***) Csak ugyan komáromban volt 4 nap.

AZ „ÜSTÖKÖS“ EREDETI OKMÁNYTÁRA.

Eredeti levél.

(melyben ajánlatik egész Magyarországnak hogy vándoroljon Amerikába.)

KEDVES HAZÁMAT elhagyni kényszerülvén, kivált mostoha körülményeim miatt t. cz. uraságodhoz az alább incokolt javaslatomat megírni eltökéltem magamat — kedves nemzetünk javáért becses figyelmét ezen szerény javaslatom irányában felkeltendő.

Utazásom rövid ideje alatt szomorúságomra kellett tapasztalnom, hogy kedves nemzetünk egészen elszigetelve van, idegen nyelvű és mondhatom szellemű nemzetekkel körülvéve!

Ezen igen szomorú tapasztalásom alapján és következtében azon Ön előtt első pillanatban talán idéetlennek is látszó gondolatra jöttem hogy t. i. legjobb volna egyleteket alapítani, melyeknek egyedüli céljuk volna, ha nem is az egész magyar nemzetet, legalább annak zömét az amerikába való átköltözésre birni; és pedig szerény véleményem szerint legalkalmasabb tartomány volna arra nézve a hivatalos néven ismeretes »Banda Orientale« azaz: Uraguai köztársaság és a körülötte fekvő szomszéd tartományai az argentinai köztársaságnak.

Népessége csekély számu, a legujabb adatok nyomán is; és sokban hasonlítható össze az alföldi rónáinkkal.

Ott alapíthatna magának kedves nemzetünk megint szép jövőt.

Ezen javaslatomat — ha úgy szabad megnevezni, hogyan lehetne legcélszerűbben kivinni, a nélkül hogy itt Európában nagy zavarokat okozna, (arra nézve az állam férfiai felelhetnek; — szerénységem csak annyit hozhat elő, hogy magán uton kellene az egészket kivinni, t. i. mindenki iparkodna eladni a magáét — és az új hazába átköltözni, elején minden esetre kiköltözhetnének egyes családok, aztán egész közösségek, végre több ezer család is rövid idő alatt körülbelül egy hónap alatt s így az egész nemzetnek jövőjét újra alakító munka tán már husz év alatt tökéletesen be volna fejezve.

Ezen néhány soraim tartalmát becses figyelmébe ajánlva — maradtam — a Törökországba való kiutazásom előtt Vucsín (Szlávonía) Márczius 25 1875.

Szolgája
F. S.

A SZIVAR HALÁLA.

DOHÁNYLEVÉLNEK karcsu sodormánya
Óh drága, édes illatos szivar!
Aggok gyönyöre, ifjuság bálványa
Kék lelked játszi gomolyaival.
Te az egészség óramutatója,
Reményeinknek hű ábrázolója!

Lelked, párad, a mit elég hibásan
Füstnek nevez a hálátlan világ
(Mintha bizony fenyű vagy szalma volnál)
Túlszárnyalja a rózsa illatát!
Óh, fábrikás lány, bár sohase hánynál
A szivarokba egyebet dohánynál!

Az úrnak teste szent étel, de rád az
Ifjú mohóbban nyitja ajkait.
S óh hálátlanság! — rajdat zsenge korban
Erőszakot követ el a trafik.
Urak, urak, törvényhozó urak
Adjátok szüzen imádóinak!

Ebéd előtt appetitorium vagy,
Ebéd után konfekt ambrózia
Szép karcsu testednek hegyes nyilását
Muszáj ajkunknak csókolgatnia.
S kedves lény, élted ép ez öli meg,
Csókkal szíjjuk magunkba lelkedet.

Bár csak ne jutna az eszembe véged!
Sorsodnak szörnyű tragicuma van;
Óh nem az »Entreprise des pompes funebres«
Szállít a sírba, meghalsz csúfosan
A trotoáron vagy a szék alatt...
S egy köny kíséri haldoklásodat!

Hajnal István.

SZERKESZTŐI SUBROSA.

— Székely Keresztur. S. Csak már Vajtoma Mátvás és az Arspoetica meg ne előzte volna! Ötlekben egyébként nem szűkölködik, s ezért remélhetőleg meg fogja kóstolni a nyomtafestéket — B. Pest. K. Munkács S. L. — Arad. R. N. Honpolgártársi üdvözetünket. Szívesen luttjuk. — Veszprém P. D. Az a kis aperçu nagyon találó, közöljük. — Hetény, M. Gy. Az adómák jók, megjelennek. — Kaba. V. J. Nemkülönben. — B. Pest. W. Egyik apróságú leválik. — Szolnok. D. A. A bakavicz türethető, a vers azonban a füzta poéták nagyon taposolt közlegelőjén mozog.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Státio utoza 80-ik szám alatt.

Pest. 1875.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenaeum-épület)

Hirdetések felvételnek:
egyedül

LÁNG LIPÓT ÉS TÁRS.
I. nemzetközi hirdetések felvételi irodájukban, Budapesten Maria-Valeria-utca Thonetudv.

Rajkölja

JANKÓ.

Mezei

POLLAK.

Angol patent kerti-fecskendők

a bécsi világtárlaton kitűnőnek bizonyult neme, mely- eső alakjában, vagy egyes erős sugárban meglepő távolságra szökve, a vizet, üvegáztatban, kertekben, sőt tűzveszély al almával előnyvel használhatók.

Kisebbséket frt 10,80, nagyobbakat frt 14.—, nagyok és egészes nagyok frt 17.— és 2.— darabja.

Angol válla fűgesszethető szivar-lámpák
a szivarkezelést elhelyezése után közösen és kirándulásoknál, sárga erős sima telenből 25, 50 és 75 darabnak, frt 3,30, 4,50, 6,30.

Párisi üveg légyfogó-boríték. Párisi minta szerint készült igen leleményes új **ünmüködő készületek** a legyek nagy mennyiségű, nem undorító, biztos fogásához. Darabja utasítással 50 kr., csomagolás 25 kr.

Francia színházi láteso mint távésó, színházban, mint kirándulásoknál, és utközben egy iránt előnyvel használható, mivel változható három üveglencsével van ellátva, közel kéthöz, tavolabb, és legmagyobb távolságokra. Darabja vállszájjal ellátott tokban 36 forint.

Igen jutányos három kivonati egyes távésó darabja 6 frt 50 krajczár.

Perry és társ londoni dugaszhozója a legkételetesebb szerzősám, bármely dugaszt, ha meg oly erősen van is beszorítva, könnyűséggel az üvegből kivenni. Darabja utasítással frt 1,90.

Baroscop, új találmány, az időjárásról előre biztosan jósó, egyszer-mind hőmérvével is ellátott legmérő (barometer). Darabja frt 1,85.

KERTÉSZ és EISERT

Budapest, Dorottya-utca 2. sz.

Irásbeli megbízások gyors kivitele. Kimerítő árjegyzékek bérmentre.

Lovagló-eszközök.

Angol nyergek dísznőbőrből, 15 fttől kezdve 40 fttig.

Hölg-, sűr- és pony-nyergek. Angol kantárook, egyes szárral 2 frt 65 krtól 3 frt 50 krig, kettős szárral 5 fttől 10 fttig.

Kengyelvasszijkak párja 2 frt 50 kr. egész 3 frt 30 kr.

Ugró-szijkak frt 3—4,70. — **Finom terhelők és kötéltelhelek** frt 2,20—3,60. **Nyeregakarók** (izaszatok) darabja 3—5 fttig. **Nyerges-zablák** frt 1,80—4,75. **Feszítő-zablák** frt 1,15—3. **Négykarikás zablák** frt 1,70—2,20. **Trenziók** 50 krtól 1 fttig. **Állkapcs-láncok** 75 kr. **Lovagló-sarkantyúk,** szabályszerűek 90 kr., felcsatlók frt 1,60—2 frt. **felszefölök** 1,60, sárók-geppel 2 frt. **Lovagló-estorok** minden nemel 80 krtól 15 fttig, **hajtó-estorok** 55 krtól 12 fttig, **agarászó-estorok** frt 3,75—15 fttig. **lómértékek** 90 krtól 3 fttig. — **Rajz szerinti kitűnő tüzmentes francia istálló-lámpások** kisebbek frt 1,70, nagyobbak frt 2,40, nagyok frt 2,90.

Torna-eszközök, nevezetesen **torna-golyók** minden nagyságban, fontja 25 kr., **egyes trapez** frt 6,60, **fűgödő kötel** karikával párja frt 7,75, **kötél-hágcsó** frt 9.—, **másó stél** frt 5,40, 7,80, 9.—, **rugany inerosítók** frt 3,50-től 5 fttig, továbbá szobában és szabadban használható **tökéletes tornakészlet** új neme magának részére frt 14,50, dús vála-zékát ajánlják.

KERTÉSZ és EISERT

Budapest, Dorottya-utca 2. sz.

Irásbeli megbízásokat gyorsan s figyelemmel eszközünk. Raktárunk kimerítő árjegyzékével szívesen szolgálunk.

legbiztosabb és legkellemesebb szer váltóláz ellen

különösen gyermekeknél, kik a keserű Chinint másképp bevenni nem képesek, a

CHININ CSOKOLÁDÉ

és a Chinin-cukor

Rozsnyay M. gyógyszerésztől Aradon (azelőtt Zombán Tolnamegyében) melyeket a magyar orvosok és természet-vizsgálók és a

nagygyűlés Fiumében

pályadíjjal koszoruzott.

Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jóhírű gyógyszerárán.

A hamisításoktól óvakodni kell!

Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el.

Legyezők nagyszerű választéka.

Dívatszerű óriás legyezők, melyek a napernyőt is helyettesítik, nagyságukhoz aránylag, batisza kelmeből simák 1,60—3 frt, festvényekkel 2,20—5 fttig, selyemmel simák 3,30, 12 fttig, festvényekkel 4,7—30 fttig. **Fa legyezők** változatos új nemel 35 krtól 3 fttig. Párisi bál legyezők 1,2 krtól 35 fttig. Bagariabőr legyezők 11—15 fttig. Valódi tekónözshéj legyezők 13—35 fttig. Elefántcsont legyezők 11—30 fttig. Eredeti chinai legyezők 3 krtól 30 fttig. —

Hokréta legyezők 1,80—8 fttig. Új töröklake legyezők 1,80—8 fttig. **Legyező-borgok** (Chateleirek) 50 krajczártól 7 forintig. **Ujdivatú hölg-üvek,** 1 forint 20 krajczártól 12 forintig, és igen kedvelt új hölg-üvegekről 2 forint 50 krtól 15 fttig.

Napernyők.

Kisebb-nagyobb, olcsóbb és újabb, csakis új nemel, jutányos árak mellett. — **En tout cas, sima nagy nyári napernyők.** **Úri napernyők** kiállításukhoz aránylag 1,80—10 fttig.

Esernyők alpaca-szővetből ft. 3—4,50, selyemmel bevontak 5,60—10 fttig. legfinomabb 12 bordas 7,50—15 fttig. **Összerakható, bot gyanánt használható uti esernyő** 11—15 fttig.

Sétabotok minden gondolható nemel: gyermek-és fűbotok 25—70 kr, természeti fabotok 25 krtól 2 ft. 50 krig, elegánsabb kiállítású botok 1 fttől 15 fttig, lovagló-, dohányzó (csibuk-) botok 2 ft 50—12 fttig. **Tör (stíletes) botok** 2,50—15 fttig dús változatosságban ajánlják

KERTÉSZ és EISERT

B. dapest, Dorottya-utca 2. sz.

Raktárunk rajzjal ellátott kimerítő árjegyzékével szívesen szolgálunk. Irásbeli megbízások gyorsan eszközöltetnek.

Kitűnő nőiruhakelmék

a legjutányosabban kaphatók

HAMBURGER ADOLF-nál,

Budapest, IV. koronaherceg-utca 8.

Minták bárhova ingyen küldetnek.

Temesváry

Manó

magyar cipőgyára

Budapest, király-utca 1. sz. ajánl

Hölgyek számára:

Urak számára:

Bűnel topányokat lakfejjel, legfinomabbul díszítve frt. 2,70.
Topányokat gumí betéttel, magas kivágással 3,50
Bőr topányokat erős chagrínból, szegezett és srófol duplatappal frt. 3,80.
Fiúk, leányok és gyermekek számára 100-féle fajta, frt. 2,80-ig.

Topányokat chagrín vagy erős zerge bőrből 4 frt.
Topányokat borjú- vagy bagariabőrbeli srófol duplatappal frt. 4,50.
Topányokat lakkirozott bagariabőrbeli, srófol-munka frt. 5,30.
Cslzmákat vagy férfi lábbelieket erős bagariabőrbeli, háromszoros srófol talppal, 10 frt.

Vidéki megrendelések posta-utánvét mellett.